

Consorci de
Biblioteques Universitàries
de Catalunya

**Informe sobre
“El Càntic: procediments de treball / elaborat per
la Biblioteca de Catalunya i pel Consorci de
Biblioteques Universitàries de Catalunya”**

per
Assumpció Estivill Rius

**Informe encarregat pel Consorci de Biblioteques
Universitàries de Catalunya**
(Doc. 07/105) (A1/Cantic/InformeDef.doc)

Juliol de 2007

Sumari

Pàgina

3	Sumari executiu
8	1 Presentació
8	2 Introducció
13	3 Del projecte CÀNTIC i dels seus objectius
17	4 De l'abast del projecte
18	5 Del nom CÀNTIC: fitxer, llista o catàleg d'autoritats. Precisions terminològiques
20	6 De les fases de CÀNTIC i de l'inici del projecte
24	7 Del contingut dels registres d'autoritats i dels procediments tècnics
27	8 De l'organització del treball catalogràfic i d'autoritats i del manteniment del catàleg
32	Apèndix: Recull d'organigrames de diverses biblioteques universitàries dels Estats Units d'Amèrica

INFORME SOBRE “EL CÀNTIC: PROCEDIMENTS DE TREBALL / ELABORAT PER LA BIBLIOTECA DE CATALUNYA I EL CONSORCI DE BIBLIOTEQUES UNIVERSITÀRIES DE CATALUNYA (BARCELONA, MAIG DE 2007)”

Assumpció Estivill Rius
Juliol de 2007

Sumari executiu

Aquest informe ha estat elaborat per encàrrec de la Biblioteca de Catalunya (BC) i el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). El seu objectiu és analitzar el document “El CÀNTIC: procediments de treball / elaborat per la Biblioteca de Catalunya i el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (Barcelona, maig de 2007)”, i fer recomanacions sobre la posada en marxa del projecte.

En la introducció es tracen les arrels del concepte de control d'autoritats, la seva adopció per la comunitat internacional com a conseqüència de l'aprovació dels Principis de París (1961), les eines desenvolupades per facilitar-lo, i les principals fites assolides. L'informe continua amb comentaris sobre els objectius i l'abast del projecte CÀNTIC, d'on es desprenen les primeres recomanacions. Després d'unes consideracions sobre l'ús dels termes “catàleg”, “fitxer” i “llista” aplicats a les bases de dades d'autoritats, s'analitza l'inici del projecte i les seves fases, la proposta de continguts dels registres d'autoritats i els procediments tècnics per elaborar aquest contingut. En el darrer apartat es fan una sèrie d'observacions sobre l'organització del treball de catalogació, d'autoritats i de manteniment del catàleg i el seu possible impacte en el projecte CÀNTIC.

A tall de resum, s'inclouen a continuació tres sèries de recomanacions que es desprenen de l'informe. La primera fa referència a aspectes relacionats amb el pla del projecte CÀNTIC i la seva gestió; la segona, aplega recomanacions sobre el contingut de la base de dades i la seva difusió i consulta, i la tercera recull les recomanacions que fan referència al contingut dels seus registres d'autoritats.

Recomanacions sobre el pla del projecte i la seva gestió:

1. La necessitat del projecte CÀNTIC és inqüestionable, però porta uns quants anys de retard. La disponibilitat d'un fitxer d'autoritats de noms i títols hauria evitat molts dels problemes que presenten els catàlegs catalans en l'actualitat i hauria facilitat la tasca de la conversió retrospectiva dels catàlegs. L'elaboració d'aquesta eina no es pot posposar més.

2. Les bases de dades d'autoritats són eines en un estat constant d'elaboració, revisió i actualització; mai no es donen per tancades de manera definitiva. Tanmateix, hi ha un punt en què comencen a ser útils, i és quan un percentatge molt alt dels punts d'accés que s'elaboren per a registres bibliogràfics nous estan ja controlats en el fitxer d'autoritats. CÀNTIC hauria d'arribar a aquest estadi en un termini de temps relativament curt, si és que ha de ser l'eina bàsica que doni coherència al CCUC i als catàlegs locals de les biblioteques que hi estan associades.
3. CÀNTIC es presenta com una base de dades d'autoritats de noms i títols elaborada de manera cooperativa. Els termes en què es realitza aquesta cooperació i els organismes amb qui es realitza haurien de quedar ben establerts. També s'hauria de fixar i descriure el nivell de responsabilitat de cada organisme o grup d'organismes. Tanmateix, atès l'estat del control d'autoritats en els catàlegs de les biblioteques catalans, i la manca d'un fitxer d'autoritats prou complet i fiable que serveixi de punt de partida, intentar elaborar, pràcticament des de zero, una eina d'aquesta mena com un projecte cooperatiu probablement no seria el mètode més adequat ni el més efectiu.
4. El projecte CÀNTIC només pot arribar a ser operatiu si al seu darrera hi ha els recursos humans i econòmics necessaris perquè la base de dades d'autoritats sigui efectiva en un termini de temps acceptable. El projecte s'ha d'engegar amb una actuació potent que prevegi, des del primer moment, la contractació del personal necessari per a dur-lo a terme.
5. CÀNTIC hauria de tenir un director responsable amb dedicació completa al projecte. L'envergadura de l'empresa així ho recomana, i la presència d'aquesta figura ajudaria a donar-li solidesa.
6. La cooperació en l'elaboració de CÀNTIC es considera necessària i desitjable, però —com en el cas del programa NACO— hauria de començar quan ja es disposés d'una base de dades que inclogués els registres d'autoritats d'un percentatge significatiu dels punts d'accés bibliogràfics presents en el CCUC. La cooperació també podria començar abans; tanmateix, en cap cas no hauria d'excloure la contractació de personal per posar en marxa el projecte.
7. La decisió que CÀNTIC estigui liderat per la Biblioteca de Catalunya és encertada, ja que els fitxers d'autoritats nacionals són iniciativa de biblioteques nacionals, i l'IFLA continua mantenint la responsabilitat dels centres bibliogràfics nacionals en l'elaboració dels productes bibliogràfics que representen la producció d'un país. Ara bé, aquest lideratge s'hauria de clarificar i concretar en una sèrie de punts que n'establissin les responsabilitats (per exemple, directives i procediments, formació, validació de registres, manteniment, actualització i revisió de la base de dades d'autoritats). També hauria de quedar clara la posició i les responsabilitats de l'Oficina del CBUC en la gestió del projecte.

8. La majoria dels fitxers d'autoritats nacionals es construeixen a partir dels punts d'accés del catàleg de la biblioteca nacional respectiva. En el cas de CÀNTIC, el fitxer s'elabora a partir dels documents catalogats en el CCUC. La decisió es considera adequada: el CCUC és l'eina de treball de moltes biblioteques catalanes, i la diversitat de les col·leccions que inclou facilitarà l'elaboració d'un fitxer d'autoritats més complet que si el punt de partida fos el catàleg de la Biblioteca de Catalunya.
9. CÀNTIC tindrà un impacte positiu en el CCUC, i en els catàlegs locals que s'alimenten del CCUC i l'alimenten, si s'introdueixen els protocols i procediments necessaris en les tasques de catalogació per assegurar l'ús consistent dels encapçalaments autoritzats en el CÀNTIC i de les referències que hi remet. Aquest impacte efectiu també passa per dedicar els recursos necessaris a la gestió i manteniment del CCUC i dels catàlegs de les biblioteques que en formen part. L'exemple de les biblioteques nord-americanes, que mantenen unitats ben dotades de personal per garantir la qualitat de les dades del catàleg, hauria de ser el model a seguir per les biblioteques catalanes.

Recomanacions sobre el contingut de CÀNTIC:

1. L'abast del projecte CÀNTIC ha de quedar molt ben establert. Per això es proposa que el seu contingut es decrigui en correspondència amb els camps del format bibliogràfic MARC 21 que es controlen amb els registres d'autoritats. La fórmula que es proposa és la següent:

En el marc del projecte CÀNTIC s'elaboraran registres d'autoritats dels tipus següents:

- Noms de persones i de famílies (camps 100, 600, 700 i 800 del registre bibliogràfic)
- Noms d'entitat (camps 110, 610, 710 i 810 del registre bibliogràfic)
- Noms de congrés (camps 111, 611, 711 i 811 del registre bibliogràfic)
- Títols uniformes (camps 130, 630, 730 i 830 del registre bibliogràfic)
- Combinacions de nom/títol, quan una entrada principal, secundària, secundària de matèria o secundària de col·lecció sota un nom de persona, d'entitat o de congrés inclou un títol uniforme.

S'exclouen del projecte CÀNTIC els registres d'autoritats següents:

- Encapçalaments temàtics (camp 650 del registre bibliogràfic)
- Noms geogràfics (camp 651 del registre bibliogràfic)
- Termes de gènere/forma (camp 655 del registre bibliogràfic)
- Noms amb subdivisió de matèria (camps 600, 610, 611, 630 del registre bibliogràfic amb els subcamps \$x, \$y, \$z)

A l'hora d'endegar el projecte es poden establir prioritats, però no es poden excloure tipus de registres que controlen punts d'accés de nom, de títol o de nom-títol.

2. El plantejament del projecte CÀNTIC en dues fases és del tot correcte. En la primera fase es recomana:
 - Iniciar CÀNTIC aplegant els registres d'autoritats existents al CCUC i a LENOTI o al catàleg de la BC —segons es determini en quina d'aquestes dues bases de dades hi ha registres més complets o més actualitzats.
 - L'acceptació dels registres existents en aquestes bases de dades ha d'estar supeditada a la seva revisió a fons, i han d'incloure en els camps 4XX i 5XX aquells encapçalaments variants i relacionats que siguin coherents amb els punts d'accés que s'han de controlar en el CCUC.
 - Elaborar els registres d'autoritats per a persones, entitats i obres anònimes clàssiques vinculades a l'àmbit lingüístic català.
 - Prestar una atenció especial a l'elaboració de registres d'autoritats dels organismes de l'administració pública catalana i de l'àmbit lingüístic català.
 - Preveure la introducció, en aquesta fase inicial de registres d'autoritats addicionals, per exemple:
 - autors clàssics grecs i llatins, que s'entren en la llengua del catàleg i que, per tant, no es podran copiar d'altres fonts;
 - altres encapçalaments personals que van també en la llengua del catàleg, com ara papes, reis, alguns sants;
 - obres anònimes clàssiques —ja que es disposa de l'obra *Anonymous classics* estaria bé aprofitar-la;
 - etc.
 - Difondre periòdicament, a les biblioteques del CCUC i a la resta de biblioteques catalanes, els encapçalaments autoritzats en el CÀNTIC, i iniciar una campanya perquè l'eina que es vagi generant s'aprofiti per organitzar de manera coherent els catàlegs locals.
3. Al final de la primera fase s'hauria de disposar d'una base de dades consolidada i amb un nombre important de registres d'autoritats de l'àmbit lingüístic català, la qual s'haurà elaborat a partir d'un treball estricte fet per personal expert.
4. Des del primer moment, el projecte hauria de disposar d'una aplicació separada que es pogués consultar independentment del catàleg. El fet de tenir aquesta aplicació milloraria la consulta dels registres d'autoritats i també facilitaria l'ús dels encapçalaments ja autoritzats en els catàlegs de les biblioteques catalanes.
5. En la segona fase s'haurà de treballar en la resta de registres d'autoritats. Això vol dir:
 - No s'ha d'excloure cap tipus de registre; per exemple, s'han d'elaborar registres d'autoritats de nom-títol i de col·leccions, que en els procediments del projecte queden bastant desdibuixats.
 - Molts dels registres d'aquesta fase es podran elaborar a partir de la còpia i adaptació de registres existents en altres bases de dades

d'autoritats, com ara les *Autoridades de la Biblioteca Nacional*, les *Library of Congress authorities*, etc. L'alimentació de CÀNTIC durant aquesta segona fase serà, doncs, molt més ràpida.

- Per a la còpia i adaptació de registres s'haurà de partir dels fons catalogats en el CCUC.

Recomanacions sobre el contingut dels registres de CÀNTIC:

1. El nivell que estableixen els procediments de CÀNTIC per al contingut dels registres d'autoritats es considera bastant complet, tant pel que fa al camp 008, amb dades codificades, com pel que fa a la resta de camps del registre. Tanmateix, les directrius donades en aquell document s'haurien de completar amb els punts que s'assenyalen a continuació:
 - Incloure el camp 678, Dades biogràfiques/històriques, ja que, a més de donar una informació útil, alguns registres d'autoritats del CCUC i de la BC ja l'inclouen.
 - Preveure els camps relacionats amb informació de col·leccions (640-646), ja que CÀNTIC hauria d'incloure a mig termini registres d'autoritats per a col·leccions.
 - El camp 670 ha de figurar en tots els registres d'autoritats, i en tots els casos ha d'incloure la font d'on s'han obtingut les dades per establir l'encapçalament d'autoritats i les seves referències. No es considera justificat que els procediments de CÀNTIC prescriguin que, per als registres d'autoritats procedents de la BC, de les *Autoridades de la Biblioteca Nacional* o de les *Library of Congress authorities* s'hi faci constar la base de dades de procedència del registre i no pas la font pròpiament dita.

1 Presentació

Aquest informe s'elabora per encàrrec de la Biblioteca de Catalunya i el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya de 29 de maig de 2007.

El seu objectiu és analitzar el document *El Càntic: procediments de treball* / elaborat per la Biblioteca de Catalunya i el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (Barcelona, maig de 2007), i fer recomanacions sobre la posada en marxa del projecte CÀNTIC (Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya), que es presenta liderat per la Biblioteca de Catalunya (BC) i en el qual hi col·laboraran el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) i les biblioteques que formen part del Consorci.

2 Introducció

Doris H. Clack defineix el control d'autoritats com el procés tècnic que es du a terme en el catàleg per proporcionar-li estructura. Els fonaments d'aquest control són la unicitat dels encapçalaments, la seva estandardització i els enllaços entre aquests encapçalaments. De manera més precisa, i després d'examinar les definicions que fan del terme una sèrie d'autors, Clack arrodoneix la definició de la manera següent: "... el control d'autoritats és el procés d'assegurar que cada entrada —nom, títol uniforme, col·lecció o matèria—, que és seleccionada com a punt d'accés per al catàleg públic, és única i no està en conflicte amb altres entrades idèntiques que hi ha al catàleg o que hi poden ser introduïdes posteriorment. Una xarxa de referències és el marc que dóna coherència al conjunt”.¹

El concepte de control d'autoritats està ja present en els dos objectius que Cutter va assignar al catàleg —trobar i agrupar, o “col·locar”, els registres que representen els documents d'una col·lecció en el catàleg—, i en els mitjans o mecanismes que l'autor assenyala per assolir aquells objectius. L'aprovació, el 1961, dels Principis de París per part de la comunitat bibliotecària internacional, va significar l'acceptació generalitzada del control d'autoritats com a principi bàsic de l'organització del catàleg. A partir d'aquell moment, l'IFLA, i concretament la seva Secció de Catalogació que havia organitzat la International Conference on Cataloguing Principles que va aprovar els esmentats Principis, va començar a promoure l'elaboració d'una sèrie d'eines adreçades a millorar la coherència dels punts d'accés del catàleg i el seu control. Entre els fruits d'aquelles primeres iniciatives hi ha les edicions provisionals de *Names of persons* (1963),² *Anonymous classics* (1964)³ i

¹ Clack, Doris H. *Authority control: principles, applications and instructions*. Chicago: American Library Association, 1990, p. 1-2.

² Chaplin, A. H. *National usages for the entry of names of persons: a survey*. Provisional ed. London, Organizing Committee, International Conference on Cataloguing Principles, 1963. La primera edició és de 1967: Chaplin, A. H. *Names of persons: national usages for entry in catalogues*. Definitive ed., edited by A. H. Chaplin and Dorothy Anderson. Sevenoaks (Kent):

Names of states (1964),⁴ les versions definitives de les quals es publiquen en el anys setanta juntament amb altres eines similars.⁵ Durant aquests anys, l'IFLA també és responsable d'un treball de prospectiva que estudiava els sistemes de control d'autoritats de diverses biblioteques nacionals i l'ús de fitxers d'autoritats per part d'aquests centres.⁶

Malgrat que el concepte de control d'autoritats té més d'un segle d'història, durant moltes dècades no va passar de ser una tasca local a la qual les biblioteques prestaven més o menys atenció en funció dels recursos de què disposaven. L'ús generalitzat d'un control d'autoritats més exhaustiu en els catàlegs no va començar a ser una realitat fins que l'automatització del procés de catalogació i dels catàlegs va facilitar aquella tasca, que és la que més encareix la catalogació. L'ús de tecnologies de la informació va fer possible el treball cooperatiu en l'elaboració de registres d'autoritats i el seu intercanvi. En aquell nou entorn que es començava a configurar a mitjan dels anys setanta, el control d'autoritats havia d'esdevenir, en paraules de Malinconico, un component essencial de l'organització de la base de dades⁷ o, segons el títol d'un dels primers congressos dedicats a estudiar aquesta qüestió, la clau del catàleg del futur.⁸

Un pas important i necessari per facilitar la còpia i l'intercanvi de registres d'autoritats va ser la publicació, el 1976, de la versió provisional del format MARC d'autoritats que la LC emprava localment i que també va utilitzar en els

International Federation of Library Associations, 1967. Posteriorment aquesta obra ha tingut diversos suplementos i edicions actualitzades. La darrera actualització és de 1996 i està publicada al web de l'IFLA, a l'adreça següent: http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/NamesOfPersons_1996.pdf. [Consulta: 10/07/2007].

³ Pierrot, Roger. *Liste internationale de vedettes uniformes pour les classiques anonymes*. Éd. provisoire. Paris: IFLA, 1964. La primera edició definitiva és de 1978: *Anonymous classics: a list of uniform headings for European literatures*. Compiled by the IFLA International Office for UBC; edited by Rosemary C. Hewett. London: IFLA International Office for UBC, 1978. La darrera edició de l'obra és de 2004 i està publicada a l'adreça següent: <http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/AnonymousClassics2004.pdf>. [Consulta: 10/07/2007].

⁴ Honoré, Suzanne. *Liste internationale de formes approuvées pour le catalogage des noms d'états*. Paris: IFLA, 1964. Hi ha una altra edició de 1978: *Names of states: an authority list of language forms for catalogue entries*. London: IFLA International Office for UBC, 1981.

⁵ Vegeu per exemple, *List of uniform headings for higher legislative and ministerial bodies in European countries*. Compiled by the USSR Cataloguing Committee. London: IFLA Committee on Cataloguing, 1975. La segona edició revisada d'aquesta obra és de 1979. Un altre eina elaborada per l'IFLA útil en el treball d'autoritats és la següent: *List of uniform titles for liturgical works of the Latin rites of the Catholic Church*. Recommended by the Working Group on Uniform Headings for Liturgical Works set up by the IFLA Committee on Cataloguing. London: IFLA Committee on Cataloguing, 1975.

⁶ *A survey of authority files and authority control systems for catalogue headings: first report*. Prepared by the IFLA International Office for UBC. London: IFLA International Office for UBC, 1978.

⁷ S. Michael Malinconico, "Bibliographic database organization and authority control". En: *Authority control: the key to tomorrow's catalog: proceedings of the 1979 Library and Information Technology Association Institutes*, ed. by Mary Ghikas (Phoenix, Ariz.: Oryx Press, 1982), p. 14.

⁸ *Authority control: the key to tomorrow's catalog: proceedings of the 1979 Library and Information Technology Association Institutes*, ed. by Mary Ghikas (Phoenix, Ariz.: Oryx Press, 1982),

primers projectes cooperatius.⁹ La primera edició de la versió definitiva del format va veure la llum el 1981.¹⁰ Aquell format era l'eina imprescindible per posar en marxa les primeres experiències de control d'autoritats en entorns automatitzats i per iniciar una sèrie de projectes conjunts que no es van fer esperar: el 1977 marcava l'inici oficial del Name Authority Cooperative Program (NACO). En l'àmbit internacional, les *Guidelines for authority and reference entries*¹¹ i les *Guidelines for subject authority and reference entries*¹² de l'IFLA, que establien l'estructura i els continguts dels registres d'autoritats, es van publicar respectivament el 1984 i el 1993. Els usuaris del format UNIMARC van disposar d'un format per enregistrar dades d'autoritats el 1988.¹³

Enguany es compleix, doncs, el trentè aniversari de l'inici del programa NACO que va ser el punt d'inflexió a partir del qual els catàlegs de biblioteca de l'entorn angloamericà, van tenir una bona eina —l'actual *Library of Congress authorities*— que guiava el control d'autoritats en catàlegs locals i col·lectius. NACO va ser possible per dues raons principals: d'una banda, estava liderat per la Library of Congress (LC) que era la capçalera inqüestionable de tot el sistema bibliotecari nordamericà; de l'altra, en iniciar el projecte, la LC ja disposava d'un fitxer important de registres d'autoritats que controlaven els encapçalaments del seu catàleg i que gradualment van ser convertits al format MARC.

El gener de 2003, la base de dades *Library of Congress authorities* (LCA) contenia els registres següents:

- 265.000 registres d'autoritats de matèria
- 5,3 milions de registres d'autoritat de noms (ca. 3,8 milions de registres d'autoritats de noms personals, 900.000 registres d'entitats, 120.000 de congressos, i 90.000 de noms geogràfics)

⁹ *Authorities, a MARC format: specifications for magnetic tapes containing authority records*. Prelim. ed. Washington, D.C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 1976.

¹⁰ *Authorities, a MARC format*. 1st ed. Washington, D.C.: Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 1981. La primera edició del format MARC 21 d'autoritats que harmonitzat el format canadenc i l'US MARC és la següent: *MARC 21 format for authority data: including guidelines for content designation*. Prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress in cooperation with Standards and Support, Library and Archives Canada, Bibliographic Standards and Systems, British Library. 1999 ed. Washington: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 1999- .

¹¹ *Guidelines for authority and reference entries*. Recommended by the Working Group on an International Authority System; approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section on Information technology. London: IFLA International Programme for UBC, 1984. La segona edició actualitzada i ampliada de les directrius és de 2001: *Guidelines for authority records and references*. Revised by the IFLA Working Group on GARE Revision. 2nd ed. München: Saur, 2001.

¹² *Guidelines for subject authority and reference entries*. Working Group on Guidelines for Subject Authority Files of the Section on Classification and Indexing of the IFLA Division of Bibliographic Control. München: Saur, 1993.

¹³ *UNIMARC/authorities: universal MARC format for authorities*. IFLA Steering Group for an Authorities Format. IFLA, 1988. El 1991 es publica una nova versió revisada del format: *UNIMARC/authorities: universal format for authorities*. Recommended by the IFLA Steering Group on a UNIMARC format for authorities; approved by the Standing Committees of the IFLA sections on Cataloguing and Information Technology. München: Saur, 1991. La 2a ed. es publicà el 2001 amb el títol *UNIMARC manual: authorities format* (München: K.G. Saur).

- 350.000 registres d'autoritats de títols uniformes i de títols de col·lecció
- 340.000 registres d'autoritats de nom-títol.

Dels registres d'autoritats de nom, de títol i de nom-títol de la base de dades LCA, més de 3.5 milions són registres elaborats directament per la LC; els altres procedeixen de biblioteques membres del programa NACO.¹⁴

Altres biblioteques nacionals han seguit, en part, el model de la LC, i han posat a l'abast de les comunitats bibliotecàries respectives, fitxers d'autoritats que, com el mateix LCA, poden considerar-se nacionals en un doble sentit: d'una banda, segueixen les regles de catalogació nacionals; de l'altra, tot i que són la base per al control d'autoritats de catàlegs locals, estan concebuts, en primera instància, per controlar el catàleg bibliogràfic de la biblioteca nacional respectiva. Però a diferència de l'eina de la LC, els dos fitxers d'autoritats que es presenten a continuació no són el resultat del treball cooperatiu amb altres biblioteques del país, sinó que són responsabilitat exclusiva de les biblioteques nacionals respectives:

- Biblioteca Nacional (Espanya). *Autoridades*. <http://www.bne.es/cgi-bin/wsirtex?FOR=WBNALFA4>.
- Bibliothèque nationale France. *Autorités: RAMEAU, autorités BnF*. <http://www.bnf.fr/pages/zNavigat/frame/infopro.htm?ancre=autorites/autorites.htm>.

Les *Autoridades* de la Biblioteca Nacional són prou conegudes de les biblioteques catalanes; les *Autorités BnF* no ho són tant, i tanmateix són una eina important que pot servir de referent per al treball que es proposa per a CÀNTIC. Elaborat a partir d'unes directrius molt completes que es poden consultar des del lloc web anterior, el fitxer d'autoritats de la BnF conté actualment els registres següents:¹⁵

- 3.574.434 registres d'autoritats de noms personals
- 665.694 registres d'autoritats de noms d'entitat
- 195.149 registres d'autoritats de títols.

Com a cloenda d'aquest apartat introductori, cal anotar que des del punt de vista internacional l'interès pel tema del control d'autoritats continua viu, i les eines per portar-lo a la pràctica es van posant al dia. L'IFLA ha actualitzat recentment les seves directrius i altres eines, com ara *Anonymous classics*,¹⁶ i acaba de tancar la segona revisió mundial de l'estudi *Functional requirements*

¹⁴ Dades obtingudes de: *About Library of Congress authorities* ([Washington, DC]: Library of Congress, January 13, 2003), <http://authorities.loc.gov/help/contents.htm>. [Consulta: 14/07/2007]. L'aportació de la LC al projecte s'ha obtingut de: John Byrum, "NACO: a cooperative model for building and maintaining a shared name authority database", *Cataloging & classification quarterly*, vol. 38, no. 3/4 (2004), p. 238.

¹⁵ Bibliothèque nationale (França). *Autorité BnF: présentation et statistiques*. BnF, 04/07/2007. <http://www.bnf.fr/pages/zNavigat/frame/infopro.htm?ancre=autorites/autorites.htm>. [Consulta: 14/07/2007].

¹⁶ El 2001 es publica la segona edició revisada de *Guidelines for authority records and references*, i la segona edició revisada d'*Anonymous classics: a list of uniform headings for European literatures* és de 2005.

for authority data: a conceptual model,¹⁷ que continua la tasca iniciada amb el model FRBR de registres bibliogràfics. En l'àmbit internacional, també s'inicien projectes de recerca que poden obrir noves perspectives sobre la qüestió. En aquest sentit cal mencionar que la Deutsche Bibliothek, la Library of Congress i OCLC tenen en marxa el projecte de la Virtual International Authority File (VIAF), que té com a objectiu aparellar i enllaçar els registres d'autoritats de noms personals dels fitxers d'autoritats retrospectius de les dues biblioteques.¹⁸

¹⁷ *Functional requirements for authority data: a conceptual model* / IFLA Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records (FRANAR). Draft, 2007/04/01. <http://www.ifla.org/VII/d4/Franar-ConceptualModel-2ndReview.pdf>. [Consulta: 14/07/2007].

¹⁸ Vegeu una explicació i una presentació del projecte a: *VIAF: the Virtual International Authority File* (OCLC, cop. 2007), <http://www.oclc.org/research/projects/viaf/>. [Consulta: 14/07/2007].

3 Del projecte CÀNTIC i dels seus objectius

La necessitat del projecte CÀNTIC que ara es presenta és inqüestionable, però no es pot dir que arribi en el moment oportú, sinó que porta uns quants anys de retard. La disponibilitat d'un fitxer d'autoritats de noms i títols hauria evitat molts dels problemes que presenten els catàlegs catalans en l'actualitat —o com a mínim els hauria fet menys justificables—, i hauria facilitat la tasca de la conversió retrospectiva del catàleg que moltes biblioteques han dut a terme des d'inicis dels anys noranta.

El catàleg mateix de la Biblioteca de Catalunya està patint aquesta manca de control, i el problema s'ha agreujat amb la càrrega en el catàleg de milers de registres procedents d'una conversió que s'ha fet esperar molts més anys dels necessaris i que s'ha fet sense unes garanties mínimes de qualitat. Actualment, aquest catàleg presenta molts problemes de coherència; també els presenten els catàlegs de les biblioteques de les universitats catalanes i, de retop, el CCUC. Un exemple senzill, d'una autora, bibliotecària de la mateixa Biblioteca de Catalunya fins ben entrats els anys vuitanta i amb una producció mitjana, pot servir per il·lustrar la situació caòtica que la manca de control està produint en els catàlegs catalans:¹⁹

Catàleg de la Biblioteca de Catalunya		CCUC	
4	Ribé Ferre, M del Carme [00 – del catàleg antic]	1	Ribe i Ferre, M del Carme
1	Ribé, M ^a Carme	3	Ribé, M ^a Carme
1	Ribé, M. del Carme	1	Ribé, M. del Carme
5	Ribé, Maria Carme	8	Ribé, Maria Carme
6	Ribé, Maria Carme [00 – del catàleg antic]		

En el catàleg de la BC, Carme Ribé està representada per quatre noms diferents, i té cinc entrades diferenciades —una de les quals, que és la que té més registres associats, està duplicada com a resultat de la darrera conversió. Si s'interpreten les xifres que acompanyen les entrades de l'índex, es dedueix que al catàleg de la BC hi ha 17 edicions d'aquesta autora. Tanmateix, si s'examinen les entrades una per una s'observa que les edicions són només 11, ja que hi ha una sèrie de registres duplicats —i sovint sota noms diferents per fer-ho una mica més complex. En el CCUC, l'autora també està representada per quatre noms diferenciats, tot i que aquí no hi ha cap entrada duplicada. Segons els índexs del CCUC, la totalitat de les entrades hauria de representar 13 edicions, però de fet només en són 10, ja que hi ha dos registres duplicats; el tercer correspon a una persona homònima amb un nom no diferenciat. Amb

¹⁹ La cerca per l'autora Maria Carme Ribé en el catàleg de la BC i en el CCUC es va fer el 17 de juliol de 2007.

tot això, en cap dels dos catàlegs no s'ha trobat cap referència des de noms variants de l'autora.

L'examen d'un sol autor ha desvetllat una sèrie de problemes greus que atempten contra els objectius del catàleg i que posen de manifest una manca flagrant de control d'autoritats. En aquestes condicions és impossible fins i tot d'assegurar que s'han trobat totes les obres d'un autor —hi haurà encara algun altre encapçalament per a Maria Carme Ribé que no s'ha detectat? per exemple, algun pseudònim? Es pot demanar als usuaris del catàleg que pensin en totes les variants del nom d'un autor a l'hora de cercar una obra concreta d'aquesta persona? No és precisament la capacitat de poder agrupar sota un sol nom totes les obres i edicions d'una persona allò que, per principi, distingeix el catàleg d'altres eines de recuperació de la informació?

L'exemple de Maria Carme Ribé no és un cas aïllat. De fet, sense cap experiència prèvia al respecte, va ser el primer nom en què es va pensar a l'hora de fer una cerca aleatòria en el catàleg i observar els resultats. Les primeres conclusions eren més que il·lustratives, contundents, i es confirmen amb cada nova cerca en els catàlegs d'autors prou coneguts.²⁰ Demostren que la posada en marxa del projecte CÀNTIC és necessària i sobretot urgent, i que s'ha de dur a terme en el termini més breu possible.

L'objectiu de CÀNTIC, segons s'estableix en el document de referència és "unificar els punts d'accés dels documents que es cataloguen" (p. 3). Aquesta "unificació" s'ha d'entendre com la correspondència única que hi ha d'haver entre una persona, una entitat, una obra anònima o el títol d'una publicació seriada i l'encapçalament —un de sol en la majoria dels casos— que l'ha de representar en el catàleg. Aquest és, certament, un primer objectiu, però seguint la definició de Clack, s'ha de complementar amb dos objectius més: que aquests encapçalaments o punts d'accés que s'estableixen per a les entitats bibliogràfiques esmentades estiguin estandarditzats —això és, estiguin en conformitat amb les regles de catalogació en ús—, i que hi hagi una xarxa de referències que doni estructura i coherència al catàleg.

²⁰ Per exemple, l'historiador i crític de la literatura Antoni Comas té tres noms autoritzats en el catàleg de les biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona:

- Comas, Antoni — 36 registres.
- Comas, Antoni, 1931-1981 — 1 registre.
- Comas i Pujol, Antoni — 2 registres.

En el catàleg de la Biblioteca de Catalunya hi ha també un estol prou ampli d'encapçalaments que representen l'autor en qüestió:

- Comas, Antoni, 1931-1981 — 72 registres.
- Comas, Antoni, 1931-1981 [00 – del catàleg antic] — 11 registres.
- Comas i Pujol, Antoni, 1931-1981 [00 – del catàleg antic] — 3 registres.
- Comas Pujol, Antoni, 1931-1981 [00 – del catàleg antic] — 1 registre.
- Comas, Antonio [00 – del catàleg antic] — 4 registres (un dels registres correspon probablement a un títol d'un autor homònim).

L'usuari d'aquest darrer catàleg ho té ben difícil per orientar-se i trobar la informació relacionada amb Antoni Comas, ja que, a part del gran nombre de noms variants amb registres associats, tres d'aquests noms —els tres darrers— són al mateix temps referències de "vegeu".

Les cerques anteriors s'han dut a terme el 26 de setembre de 2007.

CÀNTIC es presenta com un projecte liderat per la BC. Aquesta és una decisió encertada, ja que tots els fitxers d'autoritats nacionals són iniciativa d'una biblioteca nacional, i l'IFLA continua mantenint la responsabilitat dels centres bibliogràfics nacionals en l'elaboració dels productes bibliogràfics que representen la producció d'un país. Tanmateix, quan es parla de lideratge en el document de referència, o més avall, quan ja s'entra en qüestions de procediments, hauria de quedar clar què significa aquest concepte i s'hauria de concretar amb una sèrie de punts. Per exemple:

La Biblioteca de Catalunya (en col·laboració amb l'Oficina del CBUC) serà responsable de:

- elaborar directrius i procediments;
- decidir quins organismes participen en el projecte CÀNTIC amb l'elaboració de registres d'autoritats;
- formar el personal que ha de tenir cura de l'elaboració dels registres d'autoritats de CÀNTIC;
- validar els registres d'autoritats;
- mantenir, actualitzar i revisar la base de dades d'autoritats;
- etc.

CÀNTIC també es presenta com un catàleg d'autoritats de noms i títols cooperatiu. En un document de principis i procediments, els termes d'aquesta cooperació haurien de quedar ben establerts. També s'hauria d'especificar amb quins organismes es compta —per exemple, el CBUC, l'Oficina del CBUC, les biblioteques del CBUC o la resta de biblioteques del CCUC—, tot fixant el nivell de responsabilitat de cada organisme o grup d'organismes, i detallant la seva col·laboració. Tanmateix, atès l'estat del control d'autoritats en els catàlegs de les biblioteques catalanes, i la manca d'un fitxer d'autoritats prou complet i fiable que serveixi de punt de partida, intentar elaborar, pràcticament des de zero, una eina d'aquesta mena com un projecte cooperatiu probablement no seria el mètode més adequat ni el més efectiu. Més avall en aquest informe, aquesta qüestió es tracta de manera més àmplia.

Finalment s'estableix que CÀNTIC es realitza en el CCUC. S'entén que això significa que el catàleg bibliogràfic de referència per elaborar la base de dades d'autoritats és el CCUC. Si bé la majoria dels fitxers d'autoritats nacionals es construeixen a partir dels punts d'accés del catàleg de la biblioteca nacional respectiva, la decisió de partir del CCUC es considera encertada. Per un costat, el CCUC és l'eina de treball de moltes biblioteques catalanes, sobretot universitàries i especialitzades; per un altre, la diversitat de les col·leccions que inclou facilitarà l'elaboració d'un fitxer d'autoritats molt més complet que si el punt de partida fos el catàleg de la Biblioteca de Catalunya i, en conseqüència, més útil per a les biblioteques catalanes. A més, pel que fa als fons patrimonials, el CCUC agrupa les col·leccions de reserva de la BC i de la Universitat de Barcelona —a més de col·leccions més petites però també significatives com la de l'Ateneu Barcelonès—, amb la qual cosa els autors

catalans d'èpoques passades i les obres clàssiques anònimes de la literatura catalana hi estaran molt més representats.

El significat de la decisió de partir del CCUC en l'elaboració dels registres d'autoritats de CÀNTIC ha de quedar molt ben documentada —potser en els procediments d'elaboració. I això vol dir que els registres d'autoritats, sobretot en l'apartat de les traces (camps 4XX i 5XX) s'elaboren en funció dels fons documentals que hi ha representats en el CCUC. Les biblioteques que utilitzin aquests registres per controlar el catàleg local, hauran d'adaptar-los a les seves col·leccions.

L'envergadura del projecte CÀNTIC fa inqüestionable el nomenament d'un director responsable amb dedicació completa a aquesta empresa. Aquesta figura ajudarà a donar solidesa al projecte i actuarà d'interlocutora amb totes les parts vinculades a CÀNTIC. La persona que ocupi el càrrec ha de ser un professional expert en les qüestions relatives al control d'autoritats.

4 De l'abast del projecte

En l'apartat "Abast del CÀNTIC", el document de referència estableix que les pautes que es recullen en el text s'apliquen a tots els registres d'autoritats de nom, nom-títol i títol, i que se n'exclouen els registres de matèria llevat d'aquells que són registres de nom, nom-títol o títol. Queda prou clar, però podria ser que al lector li quedessin alguns dubtes, per exemple: s'hi inclouen registres d'autoritat de títols de col·lecció? I els registres d'autoritats de matèria sota un nom personal, d'entitat, etc., més una subdivisió de matèria? Probablement si es fes referència als camps del format MARC que es controlen amb els registres d'autoritats, l'abast de CÀNTIC quedaria més ben determinat. Per exemple:

En el marc del projecte CÀNTIC s'elaboraran registres d'autoritats dels tipus següents:

- Noms de persones i de famílies (camps 100, 600, 700 i 800 del registre bibliogràfic)
- Noms d'entitat (camps 110, 610, 710 i 810 del registre bibliogràfic)
- Noms de congrés (camps 111, 611, 711 i 811 del registre bibliogràfic)
- Títols uniformes (camps 130, 630, 730 i 830 del registre bibliogràfic)
- Combinacions de nom/títol, quan una entrada principal, secundària, secundària de matèria o secundària de col·lecció sota un nom de persona, d'entitat o de congrés inclou un títol uniforme.

S'exclouen del projecte CÀNTIC els registres d'autoritats següents:

- Encapçalaments temàtics (camp 650 del registre bibliogràfic)
- Noms geogràfics (camp 651 del registre bibliogràfic)
- Termes de gènere/forma (camp 655 del registre bibliogràfic)
- Noms amb subdivisió de matèria (camps 600, 610, 611, 630 del registre bibliogràfic amb els subcamps \$x, \$y, \$z

CÀNTIC, es diu, "dóna tracte especial a les autoritats de nom i títol vinculades a la cultura catalana". En principi, un fitxer d'autoritats elaborat a partir del CCUC ha de contenir registres d'autoritats, del nivell que s'especifiqui, per a tots els punts d'accés d'aquest catàleg, si un subconjunt de registres ha de rebre un "tracte especial", s'ha de concretar en què consisteix aquest tractament. Per exemple, vol dir que seran registres d'un nivell superior? més complets? o vol dir que seran registres elaborats de bell nou i no a partir de la còpia i l'adaptació de registres de les *Autoridades* de la BNE, de les *Libray of Congress Authorities*, etc.?

Finalment, pel que fa al llistat d'autoritats que es consideren d'àmbit català, el punt que fa referència a "títols vinculats a autoritats d'àmbit català" no s'acaba d'entendre. Potser es podria concretar amb algun exemple: obres clàssiques anònimes escrites en llengua catalana, títols de col·leccions catalanes, etc.

5 Del nom CÀNTIC: fitxer, llista o catàleg d'autoritats. Precisions terminològiques

La proposta d'autoritats de noms i títols de Catalunya va designada com a catàleg; concretament el projecte rep el nom de *Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya* (CÀNTIC). Tanmateix, la bibliografia especialitzada sobre el tema no acostuma a emprar el terme “catàleg” per fer referència a les bases de dades amb informació d'autoritats de noms personals, d'entitats, d'obres i de matèries.²¹

En anglès el terme més habitual és “file”; amb molta menys freqüència també s'empra el terme “list”, probablement més referit a llistes d'autoritats que són independents de catàlegs bibliogràfics. Així per exemple, una cerca a la base de dades LISA pel terme “authority file(s)” dona com a resultat 617 registres, i la cerca per “authority list(s)” en retorna 56. La cerca per “authority catalog(ue)” no recupera cap registre, i només si la cerca es fa en plural i en anglès britànic (“authority catalogues”) es recupera el registre d'un article publicat el 1972.²² La pantalla de cerca del fitxer d'autoritats de la LC va designat simplement *Library of Congress authorities*, tant a la pàgina inicial com a la capçalera del recurs. El terme emprat en la indexació en els *Library of Congress subject headings* és “Authority files (Information retrieval)”.

En francès es troben fórmules similars a les angleses. Quan la Bibliothèque nationale de France (BnF) es dirigeix als professionals utilitza el terme “fichier” per referir-se a aquesta eina de normalització i control dels punts d'accés del catàleg bibliogràfic,²³ però seguint la mateixa pràctica que la LC, la pantalla de cerca de la base de dades d'autoritats porta com a títol *Recherche autorités BnF*. La llista RAMEAU d'encapçalaments de matèria, emprada per la BnF en la indexació, fa servir el terme “Fichiers d'autorité” per indexar els fitxers d'autoritats pròpiament dits i les obres que tracten d'aquests fitxers.

A la bibliografia especialitzada espanyola, els autors fan servir amb certa freqüència el terme “fichero de autoridades”, tot i que també hi sovinteja el terme “catálogo de autoridades”, sobretot en referència a eines que controlen catàlegs bibliogràfics concrets —com ara el “catálogo de autoridades de la Red de Bibliotecas del CSIC”. La base de dades ISOC del CINDOC usa el descriptor “catálogo de autoridades” per indexar els articles que parlen del tema, però la Biblioteca Nacional espanyola indexa els recursos que tracten del control d'autoritats sota l'encapçalament de matèria “Autoridades (Catalogación)”. Així mateix, seguint la mateixa pràctica de la LC i la BnF,

²¹ Amb els termes “registres d'autoritats d'obres” i “informació d'autoritats d'obres” es fa referència als registres d'autoritats de títols d'obres anònimes i als registres de nom-títol; en tots dos casos la informació d'autoritats fa referència a una obra, que és representada pel títol uniforme quan és anònima o per l'autor més el títol uniforme en els altres casos.

²² Consulta feta a la base de dades LISA el juliol de 2007.

²³ Vegeu, per exemple, la pàgina següent: Bibliothèque nationale (França). *Notices d'autorité personnes, collectivités, titres: présentation et statistiques*. Paris: Bibliothèque nationale, 25/08/2006. http://www.bnf.fr/pages/infopro/autorites/fa-notaut_pres.htm. [Consulta: 17/07/2007].

designa simplement *Autoridades* la pàgina inicial de cerca de la seva base de dades d'autoritats —a la capçalera del recurs es llegeix *Autoridades de la B.N.*

Per la seva banda, la BC designa com a “l·listes” les seves bases de dades d'autoritats de noms i títols i de matèries:

- Biblioteca de Catalunya, *Llista d'encapçalaments de noms i títols de la Biblioteca de Catalunya (LENOTI)*.
<http://www.bnc.es/catalegs/autoritats/lenoti.php>.
- Biblioteca de Catalunya. *Llista d'encapçalaments de matèria en català (LEMAC)*. <http://www.bnc.es/catalegs/autoritats/lemac.php>.

Ara bé, el terme de matèries que la BC proposa a la seva “l·lista” *LEMAC* per anomenar aquestes eines, i que és d'ús general en tots els catàlegs catalans, és “Catàlegs d'autoritats (Recuperació de la informació)”. És com a mínim curiós que les dues bases de dades d'autoritats s'autoanomenin “l·lista”, però que s'utilitzi el terme “catàleg” per designar-les en el catàleg de matèries.

Les *Anglo-American cataloguing rules*, 2nd ed., 2002 rev., (AACR2) donen dues accepcions al terme catàleg. Segons la primera, el catàleg “és una l·lista de materials de biblioteca compresos en una col·lecció, en una biblioteca o en un grup de biblioteques, i arranats segons un pla precís”. En la segona accepció, la definició estableix que, en un sentit més general, un catàleg pot ser una “l·lista de materials preparats amb un objectiu concret (per exemple, un catàleg d'exposició, un catàleg comercial)”. Atès que les l·listes o fitxers d'autoritats no descriuen materials, seria forçar el sentit de la definició encabir-los dins del terme catàleg.

Certament que les sigles CÀNTIC estan ben trobades, però potser la “C” inicial no és la més adequada per fer referència a l'eina que es proposa. Atès que probablement la decisió del nom ja està presa, valguin les precisions anteriors com a element de reflexió per matisar i, si cal, corregir l'ús del terme catàleg aplicat a fitxers, bases de dades i/o l·listes d'autoritats en diversos contextos.

6 De les fases de CÀNTIC i l'inici del projecte

El plantejament del projecte CÀNTIC en dues fases és, en principi, del tot correcte. Una fase pilot o experimental pot servir per detectar problemes i corregir-los, assajar procediments, avaluar resultats, etc. Tanmateix, tal com està presentada, la proposta no sembla del tot sòlida. Tampoc no sembla que pugui ser efectiva en un termini de temps acceptable, sobretot perquè no es preveuen els recursos econòmics necessaris per a dur-la a terme.

Certament, com els mateixos catàlegs, les bases de dades d'autoritats són eines en constant estat d'elaboració, revisió i actualització. Així és que mai no es donen per tancades de manera definitiva; però hi ha un punt en què comencen a ser útils, i és quan un percentatge molt alt dels punts d'accés que s'elaboren per a registres bibliogràfics nous estan ja controlats en el fitxer d'autoritats. CÀNTIC hauria d'arribar a aquest estadi en un termini preestablert de temps relativament curt, si és que ha de ser l'eina bàsica que doni coherència al CCUC i als catàlegs locals de les biblioteques que hi estan associades.

En el punt 4 del document de referència s'anoten unes xifres, que són força ambigües, per a la primera fase del projecte CÀNTIC, però que en cap cas no constituïran encara un conjunt prou important de registres d'autoritats. Són les següents:

- 300 registres d'autoritats de nom personal d'autors catalans seleccionats per la BC;
- 2.000 registres d'autoritats de noms d'entitat de les unitats en què es configuren o s'han configurat les universitats que formen part del CBUC;
- uns 15.000 registres d'autoritats procedents del CCUC—no se sap si s'hi inclouen els 2.000 registres anteriors—;
- un nombre de registres d'autoritats sense especificar de noms de professors de les universitats del CBUC;
- un nombre de registres d'autoritats sense especificar dels registres que l'Oficina del CBUC controla diàriament, i
- un nombre de registres d'autoritats sense especificar procedents de LENOTI.

D'aquestes dades es dedueix que la primera fase consistirà sobretot a aplegar registres d'autoritats ja existents al CCUC i a LENOTI i validar-los. És una bona manera de començar, però és una feina que, si ha d'avançar, no es pot introduir en les tasques del dia a dia, sinó que requerirà uns recursos propis.

En aquest punt es fan les recomanacions següents:

- Iniciar CÀNTIC aplegant els registres d'autoritats existents al CCUC i a LENOTI o al catàleg de la BC —segons es determini que hi ha registres més complets o més actualitzats.
- Donar prioritat a l'elaboració de registres d'autoritats de persones entitats i obres clàssiques anònimes vinculades a l'àmbit lingüístic català.

- Prestar una atenció especial a l'elaboració de registres d'autoritats dels organismes de l'administració pública catalana i de l'àmbit lingüístic català —bastant maltractades actualment en el CCUC i en els catàlegs locals de les biblioteques catalanes,
- Preveure la introducció, en aquesta fase inicial de registres d'autoritats addicionals, per exemple:
 - autors clàssics, que s'entren en la llengua del catàleg i que, per tant, no es podran copiar d'altres fonts;²⁴
 - altres encapçalaments personals que van també en la llengua del catàleg, com ara papes, reis, alguns sants;
 - obres anònimes clàssiques —ja que es disposa de l'obra *Anonymous classics* (<http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/AnonymousClassics2004.pdf>), estaria bé aprofitar-la;
 - etc.
- Els registres d'autoritats es fan per controlar els encapçalaments del CCUC, però cal entendre que s'hauran de consultar altres catàlegs per considerar quins han de ser els noms variants i relacionats que hauran de constar en camps 4XX i 5XX per tal de completar els registres ja existents en els fitxers esmentats.
- Disposar de personal dedicat a aquesta tasca que conegui a fons les AACR2 i que treballi sota la supervisió de professionals experts en la qüestió del control d'autoritats.
- L'acceptació dels registres existents ha d'estar supeditada a una revisió a fons dels registres mateixos i també dels possibles encapçalaments variants. Per exemple, en els fitxers d'autoritats actuals s'han detectat problemes de diversos tipus:²⁵
 - Registres que només contenen un encapçalament autoritzat, sense les traces (camps 4XX) per a encapçalaments variants, quan és obvi que en el catàleg aquests noms variants s'han tractat també com a encapçalaments autoritzats. Vegeu el cas de Maria Carme Ribé, amb aquest nom autoritzat a LENOTI i tres noms més acceptats en el catàleg.
 - Registres d'autoritats duplicats i amb continguts diferents. Per exemple, a LENOTI hi ha dos registres d'autoritats per a “Riba, Carles, 1893-1959”, un dels quals conté camps 4XX i 5XX, mentre que l'altre només conté el camp 1XX. “Soldevila, Ferran”, sense dates de naixement i mort en aquest cas, també té dos registres, l'un sense sense cap camp 400, i l'altre amb un camp 400 per a “Soldevila, F. (Ferran), probablement no tan necessària com la referència des de “Soldevila Zubiburu, Ferran” que no s'ha inclòs en el registre.
 - Registres d'autoritats de nom-títol sense que hi hagi un registre d'autoritats pel nom. Alguns d'aquests registres poden haver estat generats automàticament pel sistema des d'entrades secundàries de

²⁴ Tant els autors clàssics grecs i llatins, com el títols uniformes de les seves obres, estan molt ben tractats en el catàleg de la Universitat Autònoma de Barcelona. Així és que potser es podria aprofitar la feina feta en aquest catàleg.

²⁵ No es fa referència als registres d'autoritats del CCUC perquè no es poden consultar des d'Internet.

nom-títol (camp 7XX + \$t del registre bibliogràfic), però no haurien d'aparèixer a CÀNTIC en les situacions següents:

- a) no hi ha un registre d'autoritats del nom, i
 - b) no s'han elaborat les referències que porten a l'encapçalament de nom-títol uniforme (camp 4XX + \$t del registre d'autoritats).
- Una bona part dels registres d'autoritats actuals no inclouen el camp 670, amb la referència de la font que ha proporcionat les dades. Aquest camp hauria d'estar present en tots els registres. En canvi, el camp 856 que s'inclou en alguns registres d'autoritats de LENOTI amb enllaços a webs externes amb informació biobibliogràfica no es considera tan necessari, i en cap cas no ha de substituir la informació del camp 670.
- Disposar des del primer moment d'una aplicació separada que es pugui consultar independentment del catàleg. En el document de referència es preveu que en la primera fase del projecte els registres d'autoritats només siguin consultables pels catalogadors del CCUC i que no formin un conjunt separat de registres que es puguin cercar de manera separada del catàleg. El fet de tenir una aplicació separada que només contingui els registres d'autoritats en milloraria la seva consulta i també facilitaria l'ús dels encapçalaments autoritzats en els catàlegs de les biblioteques catalanes.
- Difondre periòdicament a les biblioteques del CCUC els encapçalaments autoritzats i iniciar una campanya perquè l'eina que es vagi generant s'aprofiti per organitzar de manera coherent els catàlegs locals.

Al final de la primera fase s'hauria de disposar d'una base de dades ben consolidada i amb un nombre important de registres d'autoritats que seran sobretot de l'àmbit lingüístic català, i que s'haurà elaborat a partir d'un treball molt estricte fet per personal expert.

En el document de referència, la segona fase està molt poc articulada. Se suposa que ja es farà en el nou sistema, i que els registres resultat de la primera fase s'hauran convertit a MARC 21. A partir d'aquest moment, CÀNTIC comptarà amb una participació més directa de les biblioteques del CBUC i d'altres biblioteques, i es pot deduir que probablement s'hi començaran a introduir registres de títols de col·leccions i registres de nom-títol.

En acabar la primera fase, probablement restaran centenars de milers de registres per elaborar. Deixar-ho tot en mans de la hipotètica col·laboració de moltes biblioteques, pot significar no tenir mai el fitxer d'autoritats en aquell punt en què comença a ser útil i serveix per controlar el propi CCUC i els catàlegs locals que té associats. En aquest sentit, el document de referència és, sens dubte, una declaració de bones intencions, però hauria d'anar més enllà i contemplar mitjans econòmics per dur-les a terme.

Si realment la Biblioteca de Catalunya i el CBUC tenen interès en tirar endavant el projecte, no hi ha cap altra alternativa que dedicar-hi recursos. El programa NACO té actualment moltes biblioteques que creen registres d'autoritats — bàsicament per a encapçalaments nous que no existeixen al LCA o al catàleg

de la LC—, però en iniciar el projecte, les institucions col·laboradores eren molt poques, i la LC disposava ja d'una base de dades d'autoritats consolidada.

En aquest punt es fan les recomanacions següents:

- Molts dels registres d'aquesta fase es podran elaborar a partir de la còpia i adaptació de registres existents en altres bases de dades d'autoritats, com ara les *Autoridades de la Biblioteca Nacional*, les *Library of Congress authorities*, etc.
- Per a l'adaptació dels registres s'hauran de tenir en compte els fons catalogats en el CCUC.
- Per tirar endavant aquesta tasca, caldrà contractar personal que conegui a fons les AACR2 i les bases de dades emprades per a la còpia, i que treballi sota la supervisió directa d'un professional expert en la qüestió del control d'autoritats.
- Aquest personal haurà de rebre una formació ad hoc perquè sàpiga discernir com s'han d'adaptar els registres copiats d'altres fonts.
- S'hauran d'elaborar manuals de procediments que solucionin els dubtes que es presentin. El document de referència ja inclou un primer esbós de procediments.

En un màxim de tres anys s'hauria de poder disposar d'una base de dades d'autoritats que fos equiparable a les *Autoridades de la Biblioteca Nacional*.

7 De contingut dels registres d'autoritats i dels procediments tècnics

El nivell que s'estableix per als registres d'autoritats de CÀNTIC és bastant complet, tant pel que fa al camp 008 amb dades codificades com pel que fa als camps amb dades d'autoritats, i està bastant conforme al nivell establert en els registres NACO. Només cal fer un parell de precisions. En primer lloc, en el cas dels noms d'entitats, els procediments de treball de CÀNTIC haurien de preveure el camp 678, amb dades històriques sobre l'entitat, que, de fet, ja s'usa actualment en alguns registres d'autoritats. Aquesta informació, que apareix normalment en els registres d'autoritats d'entitats de les *Autoridades de la Biblioteca Nacional* codificada en el camp 667, Nota general interna, pot ser útil en aquells casos d'entitats que han tingut canvis sovintejats de noms i de les quals en el subcamp de control \$w dels camps 5XX només es pot indicar si es tracta d'un nom anterior o posterior, i no quina ha estat la successió dels diversos noms.

En segon lloc, s'han eliminat tots els camps de notes sobre el tractament de les col·leccions. Si bé en la primera fase l'elaboració de registres d'autoritats per a col·leccions no és prioritària, sí que s'ha de preveure l'elaboració d'aquests registres en la segona fase. El format MARC 21 inclou els camps següents amb informació de col·leccions que haurien de constar en els registres d'autoritats respectius tal com també consten en les *Autoridades de la Biblioteca Nacional*.

- 640 – Dates de publicació i/o designació seqüencial de la col·lecció
- 641 – Particularitats de la numeració de la col·lecció
- 642 – Exemple de numeració de la col·lecció
- 643 – Lloc i editor/entitat editora de la col·lecció
- 644 – Pràctica d'anàlisi de la col·lecció
- 645 – Pràctica de traça de la col·lecció
- 646 – Pràctica de classificació de la col·lecció (probablement es podrà prescindir d'aquest camp).

Els procediments de treball, s'hauran de refer i ampliar quan es tiri endavant el projecte en funció del personal encarregat de dur-lo a terme. D'entrada aquests procediments semblen esquemàtics, i potser més enfocats a la còpia de registres d'autoritats que no pas a la seva creació. Els procediments per a CÀNTIC hauran de ser similars al *NACO participants' manual*,²⁶ i a les concrecions que en fan algunes biblioteques participants. Vegeu alguns exemples d'aquests procediments en els llocs web següents:

- Massachusetts Institute of Technology. Libraries. *Cataloging oasis. Authorities policies and procedures.*
<http://libstaff.mit.edu/colserv/cat/authorities/authorities-polproc-toc.htm>.
- University of California, San Diego. *TPOT: cataloging -- authority control.*
<http://tpot.ucsd.edu/Cataloging/auth.html>.

²⁶ *NACO participants' manual*. Ed. by Patricia Van Ryn and William L. Starck. 3rd ed. Washington, D.C.: Library of Congress, Cooperative Cataloging Team, 2005.

- Yale University. Library. *Authority control at Yale*.
<http://www.library.yale.edu/cataloging/authorities/names.html>.

Un problema concret que s'ha detectat en la secció de procediments del document de referència és el que fa referència al contingut del camp 670, que conté la font o les fonts que han proporcionat informació per establir l'encapçalament autoritzat i les referències que hi remetien. En el punt 6.3.2, s'estableix que quan el registre d'autoritats procedeix de la BC, de la Biblioteca Nacional espanyola o de la LC, en el camp 670 s'hi farà constar la base de dades de referència i no pas la font —en general alguna obra de l'autor o alguna publicació de l'entitat— d'on s'han obtingut les dades per establir l'encapçalament. A més, els procediments indiquen d'anotar en el subcamp \$b la forma de l'encapçalament autoritzada per la font originària del registre i en la forma com ha estat puntuada en aquella font.

Exemple:

- 670 Catàleg d'autoritats de la BC, 10 set. 2005 \$b (enc.: Oller, Narcís, 1846-1930)
- 670 Catàleg d'autoritats de la BNE, 22 set. 2006 \$b (enc.: Carrasco, Luis (Carrasco Llamas))
- 670 Catàleg d'autoritats de la LC, 16 des. 2005 \$b (enc.: Pedler, R. H. (Robin H.))

Aquesta decisió no es considera adequada per diverses raons:

- Les AACR2 estableixen per a la majoria dels casos que l'encapçalament s'ha de basar en el nom emprat per la persona o l'entitat en les seves obres publicades en el seu país d'origen o d'activitat, i el camp 670 té la intencionalitat de deixar constància de l'ús d'aquestes fonts en elaborar un encapçalament autoritzat.
- No hi ha cap motiu per canviar la informació que consta en el camp 670 del registre d'autoritats original i que correspon al contingut que prescriu el format; això és, les fonts emprades per establir la forma de l'encapçalament autoritzat —algunes obres de l'autor i/o fonts de referència. La font originària del registre ja s'anota en el subcamp \$a de 040, i el camp 670 té un altre objectiu.
- Tampoc no té massa sentit anotar en el subcamp \$b del camp 670 la forma autoritzada del nom en el registre d'origen, ja que o bé és la mateixa forma que hi ha en el camp 1XX del registre d'autoritats en qüestió, o bé és una forma que s'ha modificat per adaptar-la a les regles de catalogació emprades en el catàleg, a la llengua en què s'ha d'elaborar l'encapçalament, etc. En aquest darrer cas no té cap sentit anotar en aquest camp la forma de l'encapçalament en altres fitxers d'autoritats — una altra cosa seria donar-los en els camps 7XX d'entrades d'enllaç d'encapçalaments. En el subcamp \$d del camp 040 constarà la biblioteca responsable de la modificació.

Una qüestió addicional que s'ha de tenir en compte és que els registres d'autoritats de LENOTI i els de la BC no contenen el camp 670. Es recomana

que quan aquests registres es passin a CÀNTIC es completin amb aquest camp seguint el mateix procediment que estableix el document de referència per incloure la nota 670 quan es creen de bell nou registres d'autoritats a CÀNTIC.

8 De l'organització del treball catalogràfic i d'autoritats i del manteniment del catàleg

Per tancar aquest informe sobre el projecte CÀNTIC es volen fer unes breus consideracions finals sobre l'organització del treball catalogràfic i la tasca de manteniment de la base de dades que tan associada està amb el treball d'autoritats. Per fer-ho, s'analitzen una sèrie d'organigrames de biblioteques universitàries nord-americanes que mostren diversos models d'organització dels serveis tècnics i de les unitats de catalogació. Es pretén que aquesta anàlisi reforci alguns dels punts que es volen destacar. Els organigrames analitzats, que s'adjunten en un annex, són els següents:

- Columbia University. Libraries. Bibliographic Control Division. *Organizational chart*.
<https://www1.columbia.edu/sec/cu/libraries/staffweb/units/bibcontrol/index.html>.
- Cornell University. Library. *Organizational chart*.
<http://www.library.cornell.edu/img/ul/CULibraryOrgChartv112106.pdf>.
- Ohio State University. Libraries. *Organizational chart*.
<http://library.osu.edu/sites/libinfo/orgchart.pdf>.
- Ohio State University. Libraries. Technical Services. *Organizational chart*.
<http://library.osu.edu/sites/techservices/tsorgchart.pdf>.
- Penn State University. Libraries. Cataloging and Metadata Services. *Organization chart*.
<http://www.libraries.psu.edu/tas/cataloging/dept/images/orgchartprintable.gif>.
- Stanford University. Libraries & Academic Information Resources. Technical Services. *Organizational chart*. http://www-sul.stanford.edu/depts/ts/about/org_chart/ts_org_chart.pdf.
- University of California San Diego. Libraries. Metadata Services Department. *Organization chart*.
<http://tpot.ucsd.edu/Cataloging/Admin/Org%20charts/MSD%20Org%20Chart%20May%20070503.pdf>.
- University of Colorado, at Boulder. Libraries. Cataloging and Metadata Services Department. *Organizational chart*.
<http://ucblibraries.colorado.edu/cataloging/orgchart.pdf>.
- University of Virginia. Library. Cataloging Services. *Organizational chart*.
<http://staff.lib.virginia.edu/HR/orgcharts/cataloging.pdf>.

La cerca dels organigrames anteriors no obeeix a cap pla preestablert; això és, no es van seleccionar serveis tècnics o departaments de catalogació que organitzessin el seu treball d'una manera determinada, sinó que simplement es van cercar organigrames de biblioteques universitàries per tal d'analitzar com s'estructuren per dur a terme les tasques de catalogació i les de gestió del catàleg i de control d'autoritats. En cap cas no s'ha pretès l'exhaustivitat ni presentar tots els models possibles.

Els organigrames anteriors no són del tot equiparables, ja que el seu nivell de detall és diferent: alguns són quadres de l'organització general d'una biblioteca que presenten amb més o menys perspectiva l'organització de les unitats que la componen; altres se centren en les unitats de serveis tècnics, i encara uns tercers se centren únicament i exclusiva en els departaments de catalogació. Però fins i tot aquesta diversitat, que no seria acceptable en segons quines anàlisis, ens donarà elements de reflexió que podran ser extrapolats a les biblioteques catalanes.

Probablement ara fa pocs anys aquests mateixos organigrames ens haurien mostrat una forma d'organització diferent. Per exemple, segurament hauria estat molt més evident la presència d'unitats de catalogació per còpia. Actualment, en els organigrames seleccionats, només el de la Columbia University manté una secció dedicada exclusivament a aquella tasca. Contestar a la pregunta sobre què ha passat amb aquelles unitats dedicades a la catalogació per còpia, requeriria tot un treball de recerca, però es poden aventurar algunes respostes: és possible que l'externalització d'una part important de la catalogació hagi fet innecessari mantenir unitats de catalogació per còpia; també podria ser que en algun cas aquella secció s'hagués integrat en el departament d'adquisicions, o fins i tot que la catalogació original i la catalogació per còpia es facin en una mateixa unitat controlada per un sol cap, i per això no consta de manera explícita en els organigrames. Això sí, en qualsevol d'aquestes situacions una cosa és segura, i és que —a diferència de la manera de fer de les biblioteques catalanes— la catalogació per còpia mai no està en mans de professionals, sinó de personal tècnic auxiliar.

Certament, la catalogació per còpia que es fa en biblioteques americanes és diferent de la que es fa en biblioteques catalanes on hi ha un nivell de normalització molt més baix —diferents sistemes d'indexació, de classificació, etc.— que obliga a una reelaboració dels registres que es copien i, en conseqüència, fa necessària la intervenció de professionals per reindexar i/o recllassificar els materials dels quals s'ha copiat la catalogació. Per altra banda, també és cert que en els darrers anys les biblioteques catalanes han augmentat l'externalització del seu procés de catalogació. Tot i això, una anàlisi de les tasques que es realitzen en els llocs de treball de catalogació d'aquestes biblioteques, mostraria, amb molta probabilitat, que una part de la feina que s'hi fa podria deixar-se en mans de personal auxiliar ben entrenat —una figura, la de l'auxiliar, que és bastant escassa a les biblioteques universitàries catalanes. Aquesta reorganització alliberaria personal qualificat que podria vetllar per la qualitat del catàleg i per millorar-ne el control dels punts d'accés a base de dur a terme el treball d'autoritats sistemàtic i necessari que ara és gairebé inexistent i que s'hauria d'introduir en les tasques del dia a dia. Si finalment es disposa de la base de dades d'autoritats CÀNTIC, és d'esperar que la nova eina faciliti un control d'autoritats més acurat tant en el CCUC com en els catàlegs locals.

Un altre aspecte que ressalta dels organigrames analitzats és l'atenció que es presta al tractament dels recursos electrònics i a l'assignació de metadades. Només la University of Virginia no fa cap referència al tractament de recursos electrònics o a l'assignació de metadades, probablement perquè aquestes

tasques estan ja del tot integrades en les diverses unitats de processament tècnic. Cornell University i Ohio State University mantenen una secció que combina la catalogació de publicacions seriades i la de recursos electrònics, i la University of Colorado, at Boulder, té una unitat dedicada a la catalogació de recursos digitals. Aquestes eren estructures molt habituals a començament del mil·lenni: el tractament dels recursos electrònics es mantenia en una unitat separada o s'integrava amb la secció de publicacions seriades que és la que concentra la gran majoria dels recursos digitals. Posteriorment, i a mesura que els departaments de catalogació han assumit l'assignació de metadades per a col·leccions o dipòsits digitals, s'han anat creant també unitats amb aquesta responsabilitat. Per exemple, els serveis tècnics de la Ohio State University inclouen el Scholarly Resources Integration Department que, entre altres responsabilitats té cura de les metadades de les col·leccions i dipòsits digitals de les biblioteques de la Universitat. Per la seva banda, la Bibliographic Control Division de la Columbia University té un departament que aplega la catalogació de col·leccions especials i metadades (Special Collections and Metadata Cataloging). Aquesta darrera combinació està ben justificada, ja que les col·leccions especials sovint requereixen, per la seva naturalesa, un tractament arxivístic, i per això se'ls aplica l'estàndard de metadades Encoded Archival Description (EAD); a més, aquestes col·leccions també solen contenir fons que han estat digitalitzats i descrits segons altres tipus de metadades específics. Finalment, i com a darrer estadi d'evolució d'aquests serveis tècnics en transformació continuada, s'observa que en algun cas, el terme "metadades" ha passat a formar part del nom del departament de catalogació —Cataloging & Metadata Services és com s'anomena a la Stanford University i a Penn State University—, o fins i tot ha passat a ser la denominació del departament —com a la University of California San Diego, on l'antic Cataloging Department ara s'anomena Metadata Services Department.

Aquesta integració gradual primer del tractament dels recursos electrònics i després dels distints sistemes de metadades dins dels serveis tècnics, i encara més concretament dins dels departaments de catalogació, té implicacions en la qüestió del control d'autoritats objecte d'aquest informe. De fet, aquests organigrames, que d'una manera o d'una altra incorporen l'assignació de metadades, donen més garanties d'un tractament uniforme dels diversos materials: les metadades es codifiquen amb MARC 21 o en qualsevol llenguatge d'etiquetat que faci servir XML —ja sigui Dublin Core, EAD, MODS (Metadata Object Description Schema), o les Core Categories de la Visual Resource Association (VRA)—, però el contingut de part del registre s'elabora a partir d'uns estàndards únics —per exemple, AACR2 per a noms de persones, d'entitats, o de llocs, LCSH per a les matèries, etc. Amb això s'assegura que aquestes metadades puguin integrar-se en els catàlegs sense introduir-hi cap tipus de distorsió o que puguin fer-se cerques federades entre diversos dipòsits de metadades i el catàleg mateix amb la certesa d'una recuperació consistent. I en tot cas, si no es dona aquesta unitat de criteris en la indexació, el fet que les decisions sobre metadades es prenguin en els departaments de catalogació assegura, com a mínim, que la decisió de no seguir aquells estàndards està ben documentada i obeeix a unes determinades polítiques explícites. En el cas dels dipòsits institucionals i les col·leccions digitals de les biblioteques

catalanes es bastant òbvia la manca de normalització del contingut dels registres de metadades que descriuen els recursos dipositats.²⁷

Com s'ha vist fins ara, els organigrames analitzats presenten estructures molt diverses pel que fa a l'organització del treball de catalogació —per exemple, poden organitzar-se per llengües i/o alfabetes, per tipus de material, per combinacions d'aquestes característiques, etc.—, però gairebé tots comparteixen un tret comú: l'existència d'una unitat, que pot tenir noms diversos i una situació variable dins de l'organigrama, que és responsable del manteniment del catàleg i de la seva qualitat, i que sovint s'encarrega també del control d'autoritats o en revisa la consistència. El nom de la unitat pot ser molt genèric. Per exemple, a Cornell University i a la University of California, San Diego es denomina Database Management; a la University of Colorado la unitat s'anomena Catalog Management, i a Columbia University, Database Maintenance. Altres vegades el nom fa referència directa a les funcions de control de les dades i de la seva qualitat. Així s'observa a la Ohio State University, on s'anomena Catalog Quality, Control and Enrichment, a Stanford University, on porta el nom de Data Control, i a la University of Virginia, on es designa com a Database Quality. El nombre de persones que treballen en aquestes seccions dóna una indicació de la seva importància: a Columbia University hi ha set persones adscrites a la unitat, a la University of California, San Diego són 4,5, i a les universitats de Colorado i Virginia n'hi treballen tres.

Els webs de les biblioteques universitàries catalanes no són tan explícits quan es tracta d'exposar les distintes unitats en què s'organitzen i les tasques que s'hi fan. En alguns casos s'hi troben organigrames genèrics que mai no arriben a un nivell de detall equiparable al dels organigrames analitzats. Tampoc no hi ha, com es freqüent en els webs de les biblioteques universitàries nordamericanes, pàgines web de les distintes unitats que n'enumeren les responsabilitats, els projectes, els procediments, etc. Probablement tot aquest material, si existeix, està en intranets i no és d'accés públic. Tanmateix, no seria arriscat de suposar que, en general, no hi ha unitats similars a les de gestió del catàleg, amb personal dedicat a temps complet, que sistemàticament fan tasques de revisió, de manteniment, de control d'autoritats i de qualitat, etc., i que vetllen perquè el catàleg sigui una eina estructurada i consistent. Aquest és un punt important que s'ha de tenir en compte perquè el projecte CÀNTIC tingui uns efectes positius en l'estructura i la consistència del CCUC i també en les dels catàlegs locals.

Per acabar aquest informe es volen destacar dues idees principals. La primera és que el projecte CÀNTIC —la base de dades de dades de noms i títols de

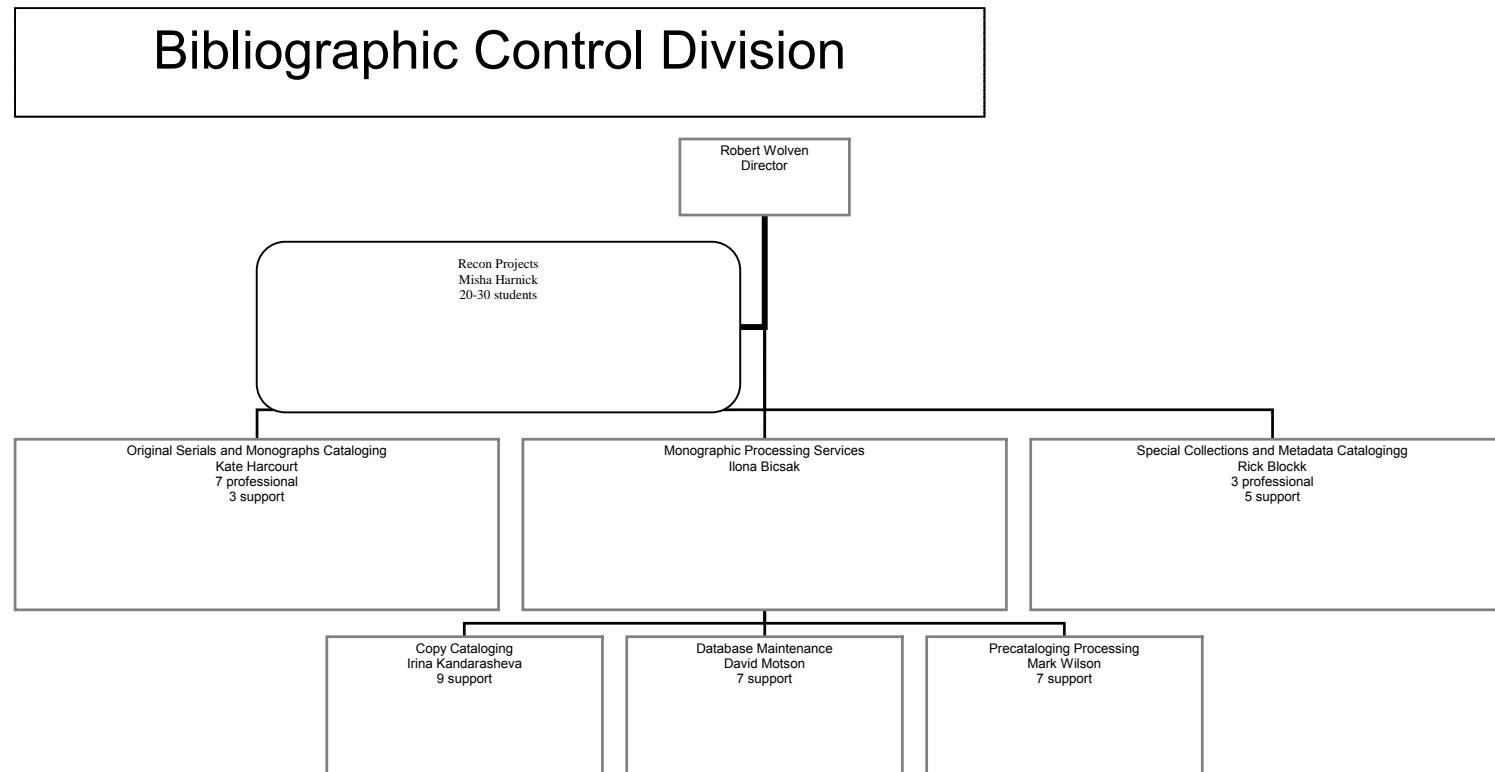
²⁷ Assumpció Estivill Rius, et al. "Uso de metadatos en depósitos institucionales españoles: una primera aproximación". En: Jornadas Españolas de Documentación (10s: 2007: Santiago de Compostela). *E-información: integración y rentabilidad en un entorno digital: FESABID 2007: 10as Jornadas Españolas de Documentación: Santiago de Compostela, 9, 10 y 11 de mayo de 2007*. Madrid: FESABID, 2007, p. 123-132. Versió electrònica a E-Lis: <http://eprints.rclis.org/archive/00010196/01/estivill2007.pdf> i <http://eprints.rclis.org/archive/00010196/02/estivill2007presentacion.pdf>.

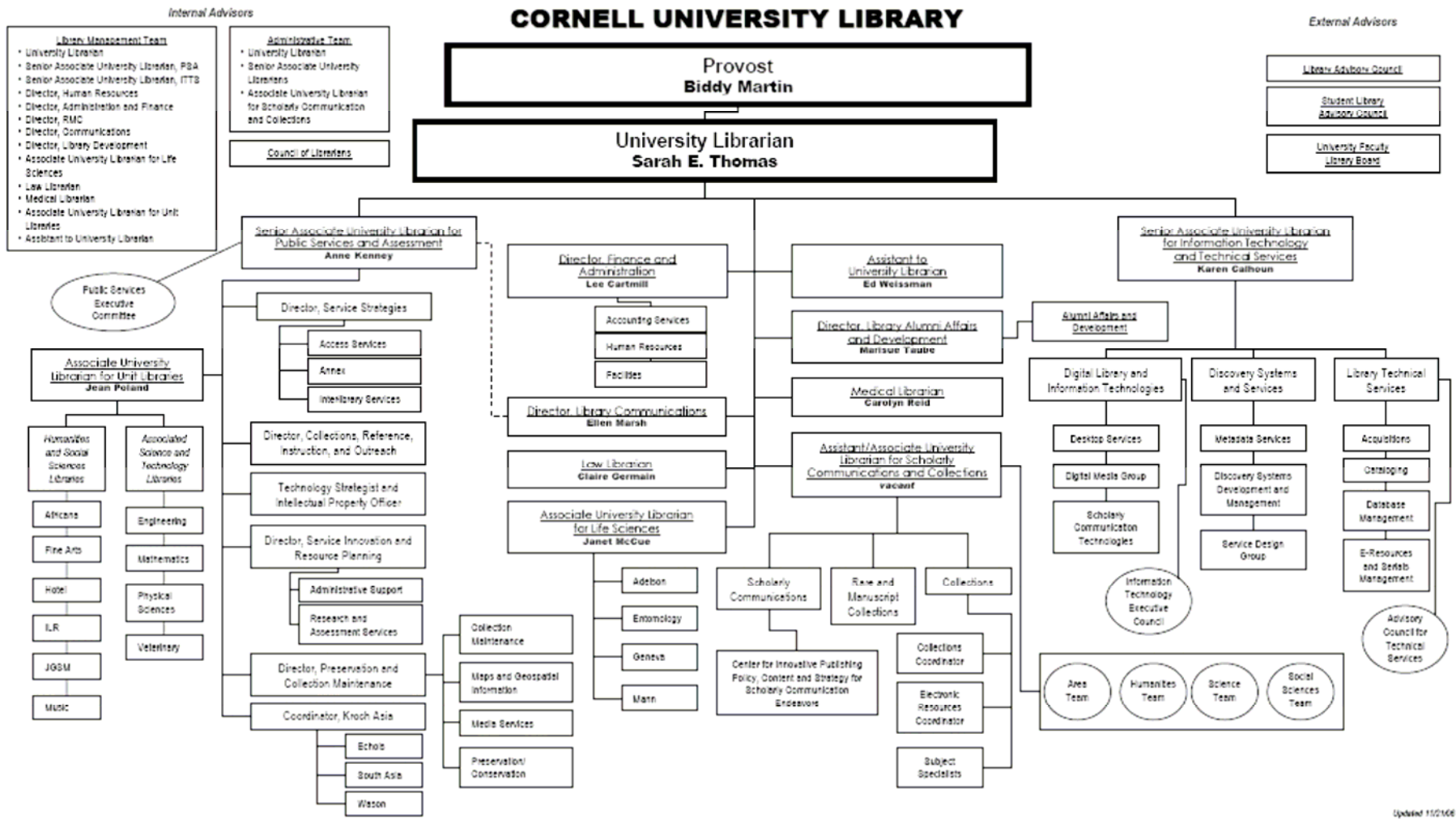
Catalunya— només pot arribar a ser operatiu si al seu darrera hi ha els recursos humans i econòmics necessaris perquè la base de dades d'autoritats sigui efectiva en un termini de temps acceptable. La segona és que el projecte només tindrà un impacte positiu en el CCUC i en els catàlegs locals que s'alimenten del CCUC i l'alimenten, si s'introdueixen els protocols i procediments necessaris en les tasques de catalogació per assegurar l'ús consistent dels encapçalaments autoritzats en el CÀNTIC i de les referències que hi remetent. Aquest impacte efectiu també passa per dedicar els recursos necessaris a la gestió i manteniment del CCUC i dels catàlegs de les biblioteques que en formen part. Les biblioteques nord-americanes proporcionen un bon model per a fer-ho.

Apèndix

Recull d'organigrames de diverses biblioteques universitàries dels Estats Units d'Amèrica

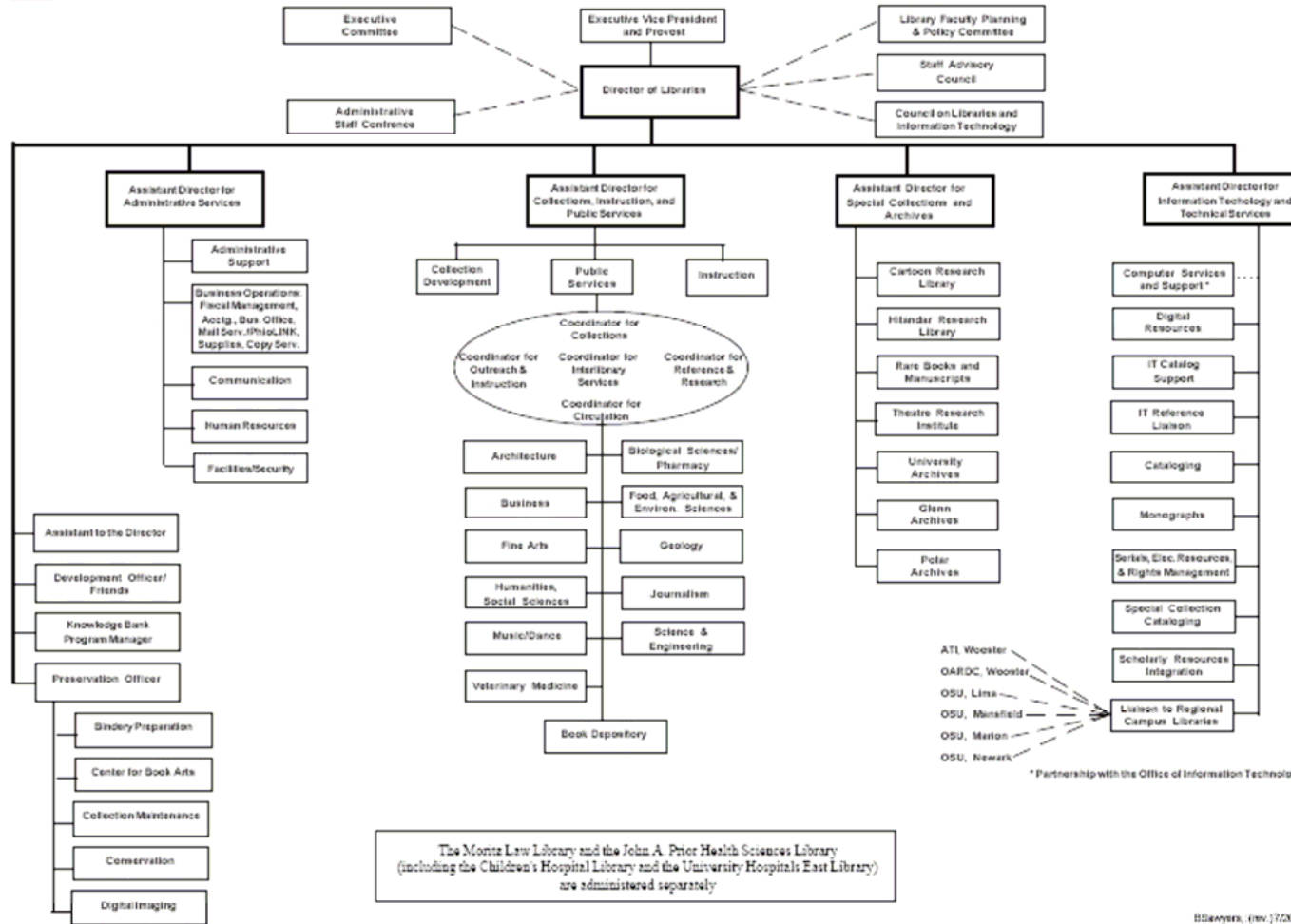
Columbia University Bibliographic Control Division

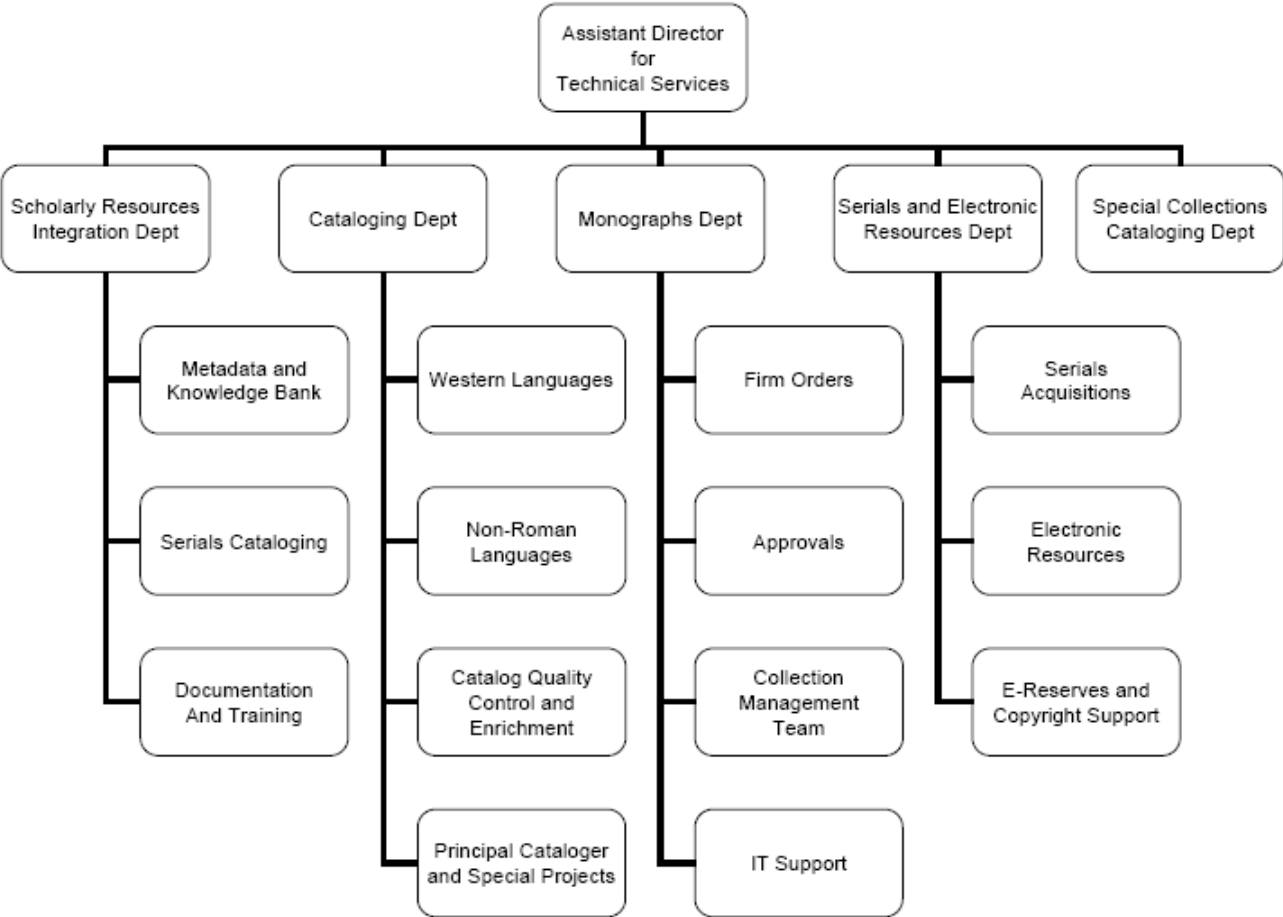

Updated 11/2/08

The Ohio State University Libraries Organizational Chart

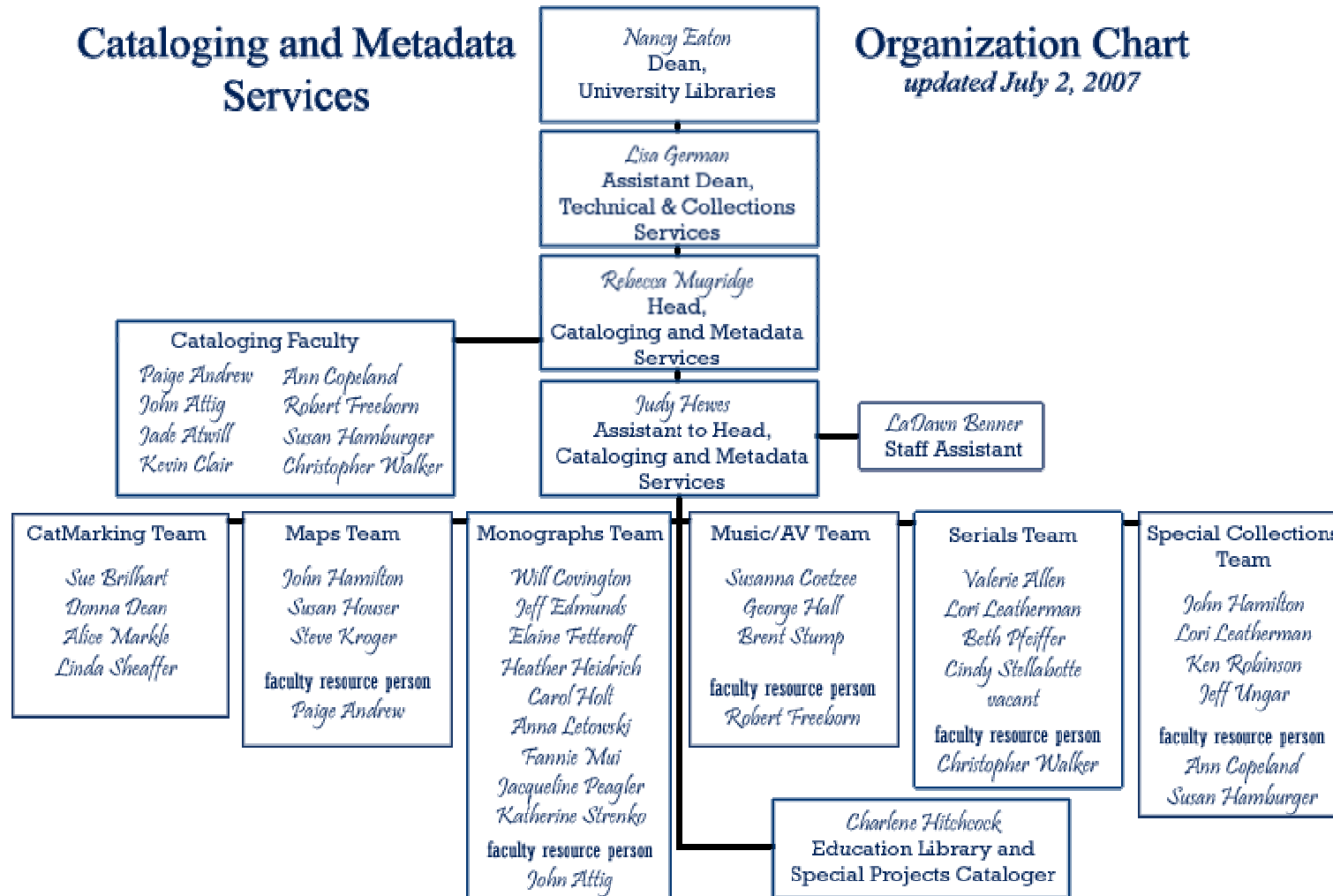
**Ohio State University Libraries
 Technical Services
 Organizational chart**

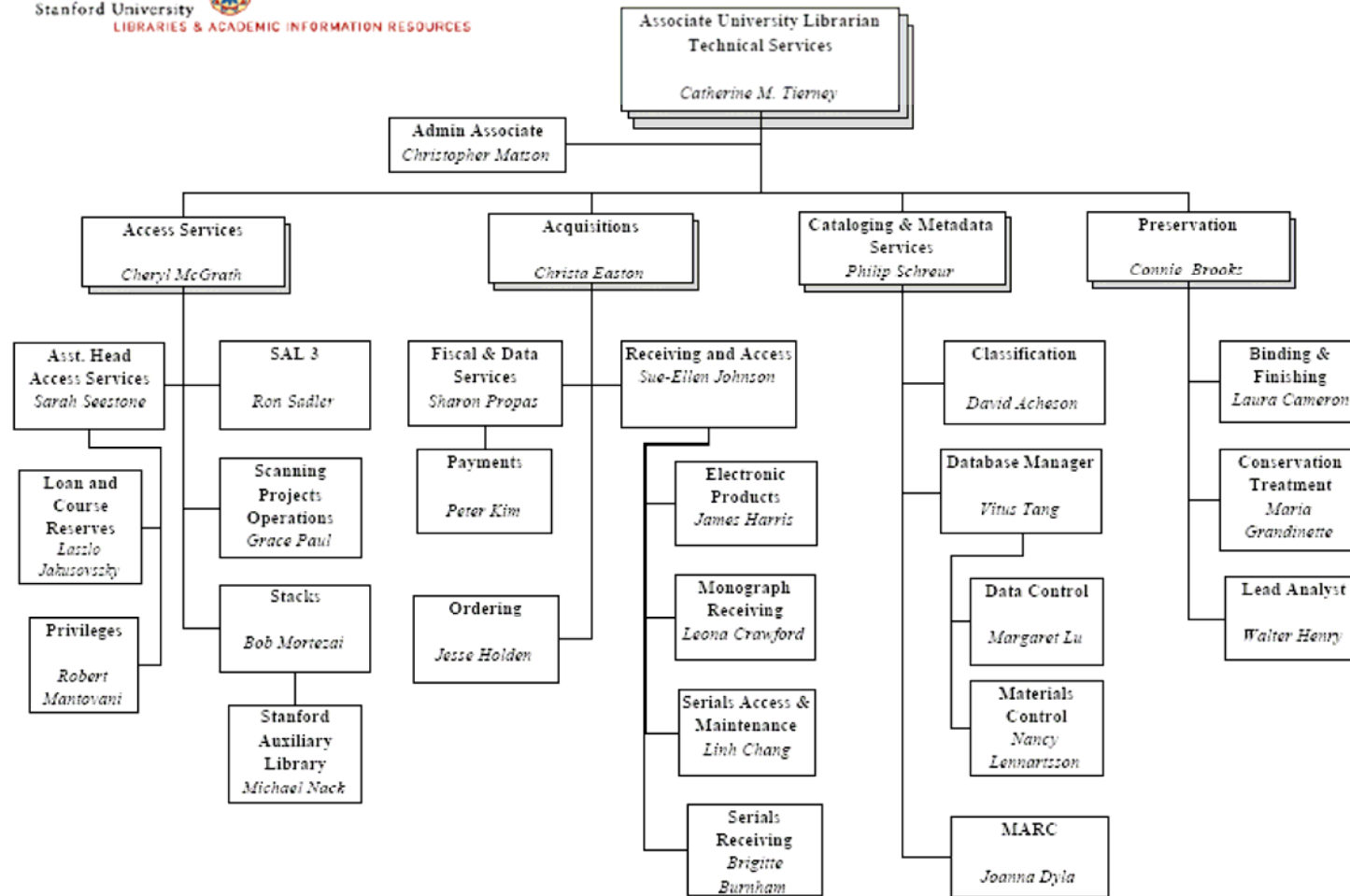

Penn State University. Libraries

Cataloging and Metadata Services

Organization Chart
updated July 2, 2007

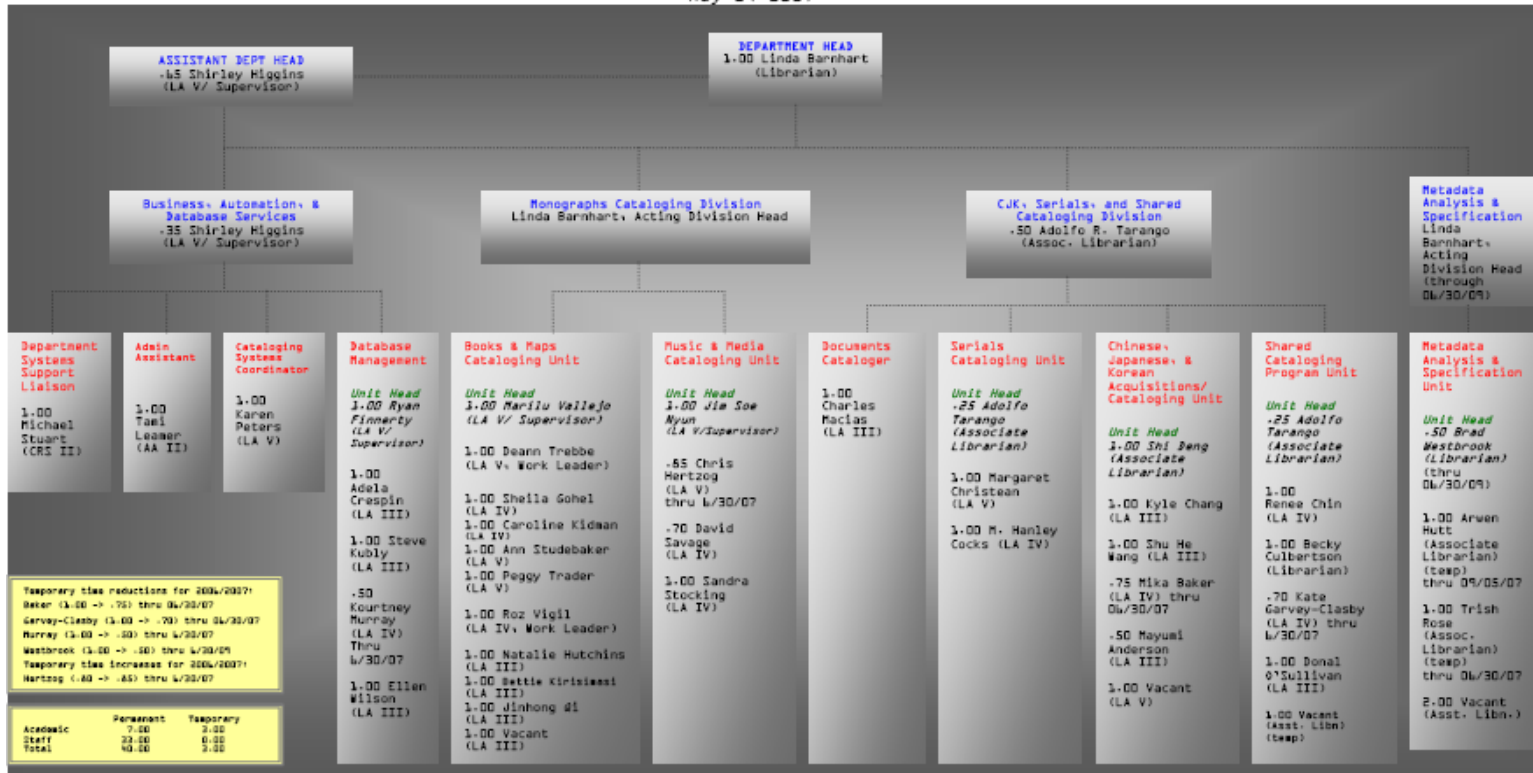

January-06

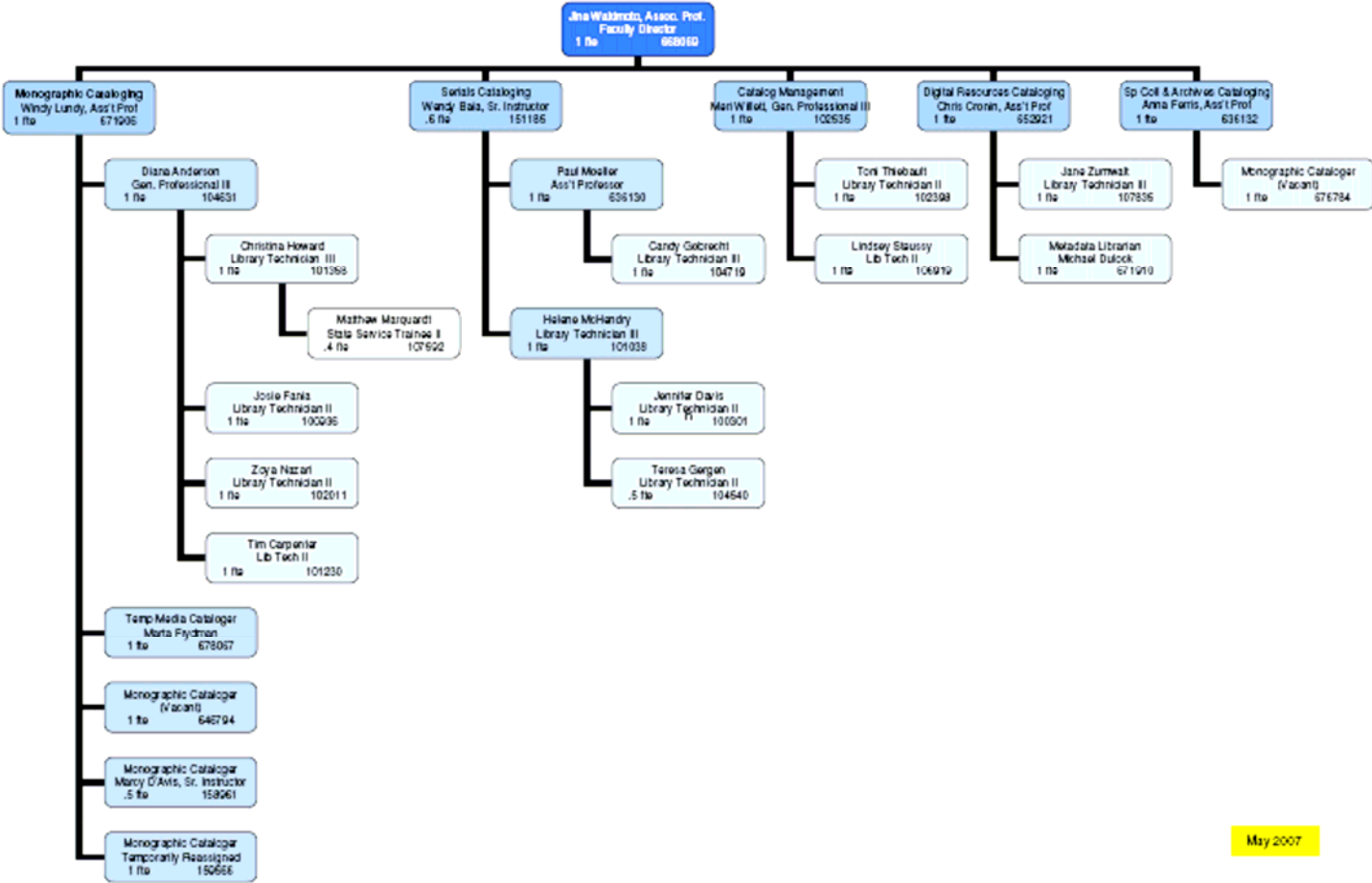
University of California, San Diego. Libraries

METADATA SERVICES DEPARTMENT Organization Chart May 1, 2007

University of Colorado, at Boulder. Libraries

CATALOGING and METADATA SERVICES
Organizational Chart

May 2007

University of Virginia. Library

Cataloging Services

Interim Organizational Chart

Last Updated: 19 March 2007

